

گالری گزری

نگاهی به نمایشگاه «هندسه سکوت» در گالری «اُ»

استاره‌ای از زن‌ها ومردهای دوران حاضر

نازنین رحیمی

● «من از سطح سیمانی قرن می‌ترسم»؛ اولین کلماتی که بعد از دیدن کارهای زیبای آقای خلیلی به خاطر می‌آید.
بله من از سطح سیمانی قرن می‌ترسم و انگار با دیدن این تابلوهای زیبا، سهراب سپهری به سطر بعدی می‌رسد که بیا تا ترسیم... این «هندسه سکوت» که همگی ما را به آرامش دعوت می‌کند و بارقه نور و سکون آرام آب، از میان بتون‌های غول‌پیکری که به زیبایی وصف‌ناپذیری نقاشی شده‌اند، مجموعه جدید تابلوهای محمد خلیلی است.
اما آنچه من در این یادداشت می‌خواهم به آن بپردازم، زبان استاره‌ای این

تصاویر است؛ از اجرای شگرف این تابلوها که در این کوتاه نمی‌شود به آن پرداخت و البته در توانایی من هم نیست، بگذریم... من به «تصویر» بسان «کلمه» نگاه می‌کنم و به لذت متن (رولان بارت) با نگاه به هر تابلو می‌رسم. «فرانک کرمود»، منتقد ادبی، آثار ساموئل بکت را «شکوه نکت‌بار» می‌خواند. شاید بدان جهت که «بکت» فقر و نکت انسان را در شکل و شیوه‌ای فاخر و شکوهمند بیان می‌کند. به نظر می‌رسد آقای خلیلی هم تنهایی عظیم آدمی و حجم سنگین سیمانی که خود شاید استعاره‌ای از زن‌ها و مردهای دوران حاضر هستند، به شیوه‌ای آرام، بیان می‌کند. حضور بی‌حضور آدم‌ها در آب‌های ساکن که با افقی روشن از لابه‌لای مکعب‌ها (نماد مردانه) و استوانه‌های خالی (نمادی زنانه) دیده می‌شود، زمینی نیست. خاکی نیست. هر آنچه دیده می‌شود، آب ساکن است که تصویر و سایه‌های این حجم سکوت را دربر می‌گیرد. آب چون رحم مادر (نمادی مدرن‌شده) همه این اضطراب تنهایی را آرام می‌کند.
نقاش با زیبایی وصف‌ناپذیر، این دلهره و اضطراب بشر امروز و عدم ارتباط حجم‌های عظیم سیمانی (نمادی از مرد و زن مدرن) را با آرامش آب (مادر) به تصویری امن تبدیل می‌کند. من در اینجا می‌خواهم کمی به مسئله نگرانی «ابژه» بپردازم و اولین ابژه کودک که همان مادر است. مادر یگانه‌ای که کودک از او جدا نمی‌شود و جدایی‌اش، بقای کودک را تهدید می‌کند. در این گزاره و رابطه است که شخصیت کودک شکل می‌گیرد و «من» کم‌کم به سوی فردشوندگی و استقلال پیش می‌رود. هر خلیلی در این مسیر، اختلال در کارکردهای «من» خواهد داشت. اگر فرصت نیابد از ابژه، عشق بگیرد و همدلی و عشق را تجربه کند، ظرفیت همدلی در او رشد نخواهد کرد. هدف من از به‌میان‌آوردن بحث ابژه مادر، این است که ناخودآگاه نقاش چیره‌دست ما، به چه زیبایی این حجم سکوت را در میان آرامش آب (مادر) به تصویری بدل کرده است تا تابلوها را برای ما به لذت متنش برساند. به قول سهراب سپهری: من از سطح سیمانی قرن می‌ترسم/ بیا تا ترسیم از شهرهایی که خاک سیاشان چراگاه جرقه‌یل است/ مرا باز کن مثل یک در به روی هبوط گلابی در این عصر معراج پولاد/ مرا خواب کن زیر یک شاخه دور از شب اصطکاک فلزات/ اگر کاشف معدن صبح آمد صد کن مرا/ و من در طلوع گل یاسی از پشت انگشت‌های تو؛ بیدار خواهم شد.

خبر

انتصاب سرپرست انجمن سینمای جوانان استان تهران

● **گروه هنر:** طی حکمی از سوی سیدصادق موسوی، مدیرعامل انجمن سینمای جوانان ایران، محمدرضا احمدی به سمت سرپرستی دفتر استان تهران این انجمن منصوب شد. موسوی شنبه ۱۰ خرداد طی حکمی محمدرضا احمدی را به سمت سرپرستی دفتر ویژه استان تهران منصوب کرد.

معرفی دبیر چهاردهمین جشنواره ملی فیلم کوتاه رضوی

● **گروه هنر:** سعید نجاتی نویسنده، مدرس و کارگردان سینما دبیری چهاردهمین جشنواره ملی فیلم کوتاه رضوی را برعهده گرفت. به گزارش ستاد ارتباطات و اطلاع‌رسانی جشنواره ملی فیلم کوتاه رضوی، سعید نجاتی نویسنده، مدرس و کارگردان سینما طی حکمی از سوی عادلہ کشمیری مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان به عنوان دبیر چهاردهمین جشنواره ملی فیلم کوتاه رضوی منصوب شد. این حکم طی نشستی با حضور هادی حق‌شناس استاندار گلستان اعطا شد.

شورای عالی تهیه‌کنندگان سینمای ایران با بخش حقوقی «پیش‌نویس نظام تهیه‌کنندگی سازمان سینمایی کشور» مخالفت کرد.

به گزارش دبیرخانه شورای عالی تهیه‌کنندگان سینما در آخرین نشست شورای عالی تهیه‌کنندگان مشورت‌های انجام‌شده با کارشناسان صنفی درباره پیش‌نویس نظام تهیه‌کنندگی مطرح شد. بخش تهیه‌کنندگان حقیقی این پیش‌نویس، پیش از این مورد بررسی و اعلام نظر قرار گرفته بود. شورای عالی با جمع‌بندی نظرات همکاران تهیه‌کننده که مخالف بخش حقوقی پیش‌نویس بودند و با احترام به خواسته اکثریت تهیه‌کنندگان حرفه‌ای، اجرای این پیش‌نویس را در شرایط کنونی سینمای ایران به نفع سینما و سینماگران کشور ندانست. مخالفت شورای عالی با بخش حقوقی پیش‌نویس نظام تهیه‌کنندگی سینمای ایران طی نامه‌ای به حسین انتظامی رئیس سازمان سینمایی کشور اعلام شد. ۲۰ فروردین پیش‌نویس نظام تهیه‌کنندگی سینما منتشر شد و در پی آن ۱۹ اردیبهشت هم ۱۰۰ تهیه‌کننده و کارگردان سینما به نظام‌نامه تهیه‌کنندگی فیلم که از سوی سازمان سینمایی منتشر شده بود، انتقاد کردند.

هنگامی که پیش‌نویس نظام‌نامه تهیه‌کنندگی فیلم در فروردین امسال منتشر شد، دوباره به بحث‌های قدیمی و دامنه‌دار صنف تهیه‌کنندگی و نبود وحدت رویه در تعیین صنف واحد زیر نظر خانه سینما دامن زد.

پیش از این روابط عمومی سازمان سینمایی درباره این طرح گفته بود که به‌منظور تعیین شرایط شکل‌گیری، نحوه فعالیت، رده‌بندی و ارتقای تهیه‌کنندگان حقیقی و حقوقی در حیطه‌های سینمایی و غیرسینمایی پیش‌نویس نظام‌نامه تهیه‌کنندگی فیلم در یک مقدمه، پنج فصل، ۱۸ ماده

و سه تبصره آماده شده است.

اما با گذشت تقریباً یک فصل همچنان سینما در خزان ماجرا به‌سر می‌بریم. روز گذشته هم شورای عالی تهیه‌کنندگان مخالفت خود را با مفاد طرح اعلام کرد. موضوع و سؤال مهم این است که چرا تهیه‌کنندگان نمی‌توانند زیر یک چتر واحد قرار بگیرند. اصلا دلیل عدم انسجام آنها چیست؟ دلایل و شرایط حاکم بر این نبود وحدت رویه چه می‌تواند باشد؟ با این پیش‌فرض، سراغ دو تهیه‌کننده سینما رفتیم تا نظرات آنها را جویا شویم. همچنین آماده شنیدن نظرات سایر اهالی سینما خواهیم بود.

جمال ساداتیان، تهیه‌کننده

درباره این پیش‌نویس باید گفت که سازمان سینمایی نقطه نظرات خود را اعلام کرده است، اما از آنجا که سینماگران عملیاتی به نقاط ضعف و قوت این پیش‌نویس نگاه کرده‌اند، نگاه‌شان واقع‌بینانه است. به هر حالت بخشی از بدنه سینما ارتباط خوبی با این طرح برقرار نکرده‌اند. آن‌گونه که از مفاد آن استنباط می‌شود، این است که گویی یکسری کمپانی قوی سینمایی در ایران وجود دارد و قرار است از سوی دولت به آنها خدماتی ارائه شود! درحالی‌که در این سال‌ها آن‌قدر سینما را نحیف کرده‌اند که نمی‌توان به‌راحتی از عنوان «شرکت‌های بزرگ فیلم‌سازی» استفاده کرد!

مگر ما در ایران چند کمپانی فیلم‌سازی داریم که دست‌کم ۲۰ سالن سینما، تجهیزات به‌روز سینمایی داشته باشد و این قدرت اقتصادی را داشته باشد که هر ساله بتوانند پنج، شش فیلم سینمایی تولید

هنر

عدم وحدت تهیه‌کنندگان، افزایش دخالت ارشاد

فرانک آرتا

کنند؟ در این سال‌ها حتی کمپانی‌های با سابقه به‌سختی سالی دو فیلم تهیه کرده‌اند! بنابراین وقتی از واژگان «صنعت سینما» استفاده می‌کنیم باید شاخص‌های آن را در نظر بگیریم. به هر

حال در هر صنعتی سرمایه و سوددهی مهم است. در دنیا رسم بر این است وقتی پروژه‌ای را تعریف می‌کنند صاحب فکر و اندیشه ۲۰ درصد مالی را تزریق می‌کند و ۸۰ درصد دیگر آن ازطریق بنگاه‌های اقتصادی و تسهیلات ارزان‌قیمت طویل‌المدت تأمین می‌شود. در این شرایط شرکت‌های بیمه‌ای پروژه را بیمه می‌کنند تا فیلم و عواملش در شرایط امن قرار گیرند. اما آیا ما در ایران چنین زیرساختی داریم؟ بنابراین مهم‌ترین نکته این است که ما در سینما چنین زیرساخت‌هایی نداریم. الان در کل کشور کدام بخش را می‌بینید که برای تولید محصولات فرهنگی یا توسعه فضاهای فرهنگی تسهیلات و خدمات ارزان‌قیمت یا بازپرداخت طولانی در اختیار سینما قرار دهند. از ابتدای پیروزی انقلاب تاکنون اصلا اعتباراتی در لایحه بودجه تعریف نشده است! با این رویکرد آن‌وقت چگونه توقع دارند که زیرساخت‌های قوی در سینما داشته باشیم؟! از دیگرسو وزارت ارشاد به برخی از فیلم‌ها پروانه ساخت داده، به‌راحتی مجوز نمایش نمی‌دهد! یا اگر فیلمی به نمایش عمومی درآمد، اگر موقع اکران با مخالفت‌های خارج از سینما مواجه شود، سازمان سینمایی از آن فیلم و تهیه‌کننده حمایت نمی‌کند! خب طبعاً در چنین شرایط سختی قطعاً من تهیه‌کننده سراغ اینکه فیلمی بدون مجوز بسازم،

به مناسبت چهل‌ودومین سال درگذشت «حبیب‌الله خان‌مراد»

یادی از «حاجی آقا»ی سینمای ایران

که داشت، توسط «منوچهر زمانی»، کارگردان فیلم «بیژن و منیژه» برای بازی در این فیلم انتخاب شد و در کنار ژاله علو، ایلوش خوشابه و حسین محسنی ایفای نقش کرد. نویسنده فیلم سیامک یاسمی و تهیه‌کننده آن دکتر اسماعیل کوشان بود. واپسین تجربه نقش‌آفرینی

عکس: مستند سینمای ایران؛ از منوچهر زمانی

وی مربوط است به بازی در فیلم «زبون‌بسته» (۱۳۴۴) که آخرین حضور وی بر پرده نقره‌ای بود. مرحوم مراد در سال ۱۳۳۲هـ ش شروع به ساختن سینما مراد واقع در میدان امام حسین فعلی کرد که در سال ۱۳۳۴هـ ش رسماً تأسیس شد و پس از وی با مدیریت برادرش تا سال ۱۳۳۸ همچنان به کار خود ادامه داد. اما در این سال با نمایش آخرین فیلم خود، یعنی «مهمان مامان» به دستور شهرداری تخریب شد.

وی نسخه‌ای از فیلم «حاجی آقا آکتور سینما» را برای ترمیم و بازسازی در اختیار جمال امید قرار داد و اگر کار ارزشمند وی نبود، چه‌بسا تنها فیلم صامت بازمانده سینمای ایران نیز امروزه در دست قرار نمی‌گرفت و مانند دیگر فیلم‌های این دوران در گذر زمان ناب شده یا در بین می‌رفت. حبیب‌الله خان‌مراد همچنین در سال ۱۳۴۹هـ ش در «مستند سینمای ایران؛ از مشروطیت تا سینتا» به کارگردانی محمد تهامی‌نژاد حضور یافت و در مواجهه با گذشته روایتگر لحظاتی از زندگی خود و داستان ساخت فیلم «حاجی آقا آکتور سینما» شد. او در این مستند صحنه‌هایی از فیلم را بازسازی کرد و پس از ۳۷ سال مجدداً دقایقی در نقش حاجی آقا ظاهر شد. حبیب‌الله خان‌مراد سرانجام در ۱۳ خرداد ۱۳۵۷هـ ش چهره در نقاب خاک کشید و در امامزاده عبدالله شهرری و در مقبره خانوادگی خاندان مراد به خاک سپرده شد.

منبع: مصاحبه با آقای علیرضا مراد؛ نوه مرحوم حبیب‌الله خان‌مراد

نخواهم رفت!

محمدحسین فرحبخش، تهیه‌کننده

آقای حسین انتظامی نظریه‌ای دارید که اگر همه تهیه‌کنندگان صنف واحدی نشوند و به وحدت نرسند، هیچ‌کدام از صنوف فعلی تهیه‌کنندگان را به رسمیت نخواهند شناخت. خودشان این موضوع را به همه گروه تهیه‌کنندگان اعلام کرده‌اند. جالب است بدانید در این بین تنها صنفی بدون هیچ پیش‌شرطی به انجمن مستقل تهیه‌کنندگی و کانون تهیه‌کنندگان پیشنهاد کرده که حاضر است با آنها یکی شود جامعه صنفی تهیه‌کنندگان بوده است و حتی به آنها گفته شده که کلید دفتر جامعه را به شما می‌دهیم.

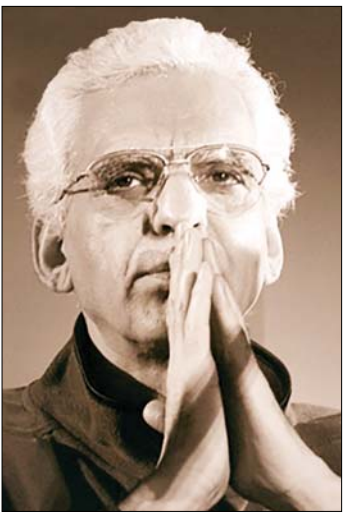
البته این موضوع در مجمع عمومی جامعه صنفی تصویب شده و اعضا به هیئت‌مدیره جامعه این وظیفه را تفویض کرده که هر کاری را برای وحدت انجام بدهند از آن دفاع خواهند کرد. جالب است بدانید که جامعه صنفی تهیه‌کنندگان مجوز انحصاری تهیه‌کنندگی هم از وزارت ارشاد و هم در وزارت کشور دارد. اما با این حال هیچ‌کدام چنین پیشنهادی را قبول نکردند! به همین دلیل وزارت ارشاد در فروردین ماه امسال آیین‌نامه‌ای نوشته که قبلاً در شورای عالی تهیه‌کنندگان درباره آن مباحث زیادی شده است. این آیین‌نامه بخش‌های حقیقی و حقوقی است. جامعه صنفی با بخش حقوقی آن مشکل دارد. چون اعتقاد دارد ممکن است رانت ایجاد کند. اما با بخش‌های حقیقی مشکلی ندارد. پس حالا چون از نظر وزارت ارشاد صنف تهیه‌کنندگی وجود ندارد خود ارشاد تعیین می‌کند که تهیه‌کننده چه کسی است. متأسفانه با این خطر مواجه خواهیم بود که در صورت عدم احراز صلاحیت افراد ازسوی صنف، افراد ناوارد وارد بحث تهیه‌کنندگی سینما شوند!

زیر درختان زیتون

در پی دائلود غیرقانونی فیلم «تیغ و ترمه»

پورا احمد: به حرمت سینما

با این دزدی فرهنگی همراه نشوید

● **گروه هنر:** کیومرث پورااحمد که چندروزی است فیلم تازه‌اش؛ «تیغ و ترمه» را اکران آنلاین کرده، از مردم خواست فیلم را از طریق سایت‌های رسمی ببیند و به حرمت سینما و فرهنگ با دزدی فرهنگی در سایت‌های غیررسمی همراه نشوند. در پی اکران غیرقانونی فیلم «تیغ و ترمه» در برخی از سایت‌ها، کیومرث پورااحمد، نویسنده و کارگردان این فیلم، در پیام کوتاهی از مردم خواست این فیلم و همه فیلم‌های دیگری را که به صورت آنلاین اکران شده‌اند، از طریق سایت‌های رسمی ببینند. او در این پیام کوتاه عنوان کرد: «دوستان سلام. آخرین فیلم من «تیغ و ترمه» و ترمه» همین چند روز پیش اکران آنلاین شده و به‌سرعت دزدی و در کانال‌های خارجی ارائه شده است. می‌توانید این فیلم را از طریق دو سایت رسمی که در تبلیغاتمان هم اعلام شده با ۱۵ هزار تومان بخريد و ببینید. متأسفانه این سایت‌های غیرقانونی برای حاصل رنج گروه بزرگ سازنده فیلم اهمیت قائل نیستند و دزدی فرهنگی می‌کنند و فیلم را غیرقانونی و به نصف قیمت می‌فروشند. از شما می‌خواهم به حرمت سینما و فرهنگ با این دزدی فرهنگی همراه نشوید و نه فقط «تیغ و ترمه»، بلکه همه فیلم‌هایی را که اکران آنلاین دارند، از طریق سایت‌های رسمی نمایش فیلم‌ها ببینید و نه سایت‌های غیررسمی». فیلم «تیغ و ترمه» روایتگر زندگی دختری با بازی دیدا زاهدی است که پدرش را در کودکی از دست داده و مادرش هم او را رها کرده و پس از سال‌ها با فاش‌شدن خیانت‌هایی در زندگی‌اش روبه‌رو می‌شود.

نمایش دوباره «مرز پرگهر»

● **گروه هنر:** مجموعه مستند «مرز پرگهر» پس از دو سال تلاش از هجدهم خرداد ۹۹ پخش خواهد شد. این مجموعه فاخر که حاصل کار جمعی از بهترین کارگردانان و فیلم‌برداران کشور است، با به تصویرکشیدن تاریخ کهن ایران قصد دارد به بازشناسی و بازخوانی تاریخ سرزمین‌مان بپردازد. «مرز پرگهر» روزهای یکشنبه و سه‌شنبه نخستین فیلم از این مجموعه «سیکا» – آبنشارهای شوشتر- است که یکشنبه مجددم خرداد ساعت ۲۳ پخش خواهد شد. این فیلم ۴۵دقیقه‌ای که کارگردان آن «حامد عزیزی» است نگاهی به نظام مهندسی منحصر در شهر شوشتر و مدیریت منابع آبی در سه هزار سال پیش دارد که نشان تدبیر بلند ایرانیان است. تهیه‌کننده این مجموعه چشم‌نواز «کامبیز اخوان صفا» است.

همدردی آکادمی اسکار با جامعه سیاه‌پوستان آمریکا

● **گروه هنر:** در پی قتل «جورج فلوید» شهروند آمریکایی و سیاه‌پوست به دست پلیس این کشور که با اعتراضات سراسری همراه شده، آکادمی اسکار نیز به این موضوع واکنش نشان داد. در پیامی که از سوی آکادمی علوم و هنرهای سینمایی اسکار در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، آمده است: «جورج فلوید برای هیچ فردی قابل پذیرش نیست. ما با همبستگی در کنار اعضای سیاه‌پوست آکادمی، همکاران، داستان‌سرایان، هنرمندان و همه مردم سیاه‌پوست در سراسر کشور ایستاده‌ایم، چراکه می‌دانیم جان سیاه‌پوستان اهمیت دارد. آکادمی علوم و هنرهای سینمایی اسکار نیز برای رسیدن به عدالت با دیگران هم‌صدا می‌شود. ما باید نور روشنی روی مسئله نژادپرستی بتابانیم و نقش خود را برای گذر از این مقطع ایفا کنیم». قتل «جورج فلوید» شهروند سیاه‌پوست و بی‌دفاع توسط پلیس آمریکا، موجی از اعتراضات سراسری را در آمریکا و برخی کشورها ایجاد کرده است. آکادمی اسکار نیز در چند سال گذشته به نادیده‌گرفتن حقوق هنرمندان سیاه‌پوست و دیگر اقلیت‌های نژادی در جمع نامزدها و برندگان جوایز سینمایی اسکار متهم شده است و تلاش کرده با وضع قوانین جدید و افزایش شمار اعضای سیاه‌پوست از این اعتراضات بکاهد.

